ZENDEGI-SALAM
ضمیمه روزنامه خراسان
سه‌شنبه • ۲۲ آبان ۱۳۹۷
۵ ربیع‌الاول ۱۴۴۰ • ۱۳ نوامبر ۲۰۱۸
شماره ۱۹۹۶۱
۱۱۸۴

همه‌چیز درباره ویزا و کشورهایی که ایرانی‌ها می‌توانند بدون روادید به آنجا سفر کنند

ورود آزاد!

الهام یوسفی | روزنامه نگار

پرونده

هفته‌های قبل خبر رسید کشور صربستان که یک‌سال قبل، به منظور تقویت صنعت گردشگری و باز کردنِ مرزهایش به روی مسافران غیراروپایی، مسافران ایرانی را از دریافت روادید برای سفر به آن کشور معاف کرده بود، این معافیت را برداشته است. فارغ از دلایل و تبعات این تصمیم، این خبر بهانه‌ای شد تا پرونده مختصری تدارک ببینیم درباره ویزا و کشورهایی که ایرانی‌ها می‌توانند بدون روادید به آن‌جا سفر کنند. جهان پُر است از مرزهای پررنگی که کشورها به دور خودشان کشیده‌اند؛ مرزهای قراردادی با قوانین سخت‌گیرانه که سفر کردن از کشوری به کشور دیگر را دشوار می‌کند. چیزی که مسافران جهان ورای همه مسائل و دردسرهای سفر با آن دست به گریبان‌اند، مراحل دریافت روادید از کنسولگری کشور مقصد است و مُهری که برای عبور از مرز باید در گذرنامه‌هایشان خورده شود. هم‌اکنون مشهورترین و قدرتمندترین روادیدی که وجود دارد و خیلی‌ها دوست دارند مهر آن را در گذرنامه‌شان داشته باشند، ویزای شینگن است که دارندگانِ آن می‌توانند بدون کار اضافه‌ای، به ۲۶ کشور جهان سفر کنند؛ ۲۲ کشور عضو اتحادیه اروپا و ۴ کشور غیر عضو. فارغ از این، برخی کشورها در طول سال‌های اخیر و با تعامل سازنده با هم بر سر چگونگی روادید به توافق رسیده‌اند و این مرحله را برای مسافران و گردشگران راحت‌تر کرده‌اند. در کنارش، بیشتر کشورهای جهان، تلاش‌های گسترده‌ای برای اعتبار بخشیدن به ویزای خود دارند و هر دو طرفِ ماجرا، سیاست‌های عبور و مرور مردم را به سمتی برده‌اند که تا حد امکان، مرزها کم‌رنگ و مسافرت ساده‌تر شود و گردشگری رونق یابد. ایران هم از این تلاش‌ها عقب نمانده و در ادامه، بررسی خواهیم کرد مسافرانِ چه کشورهایی می‌توانند بدون روادید پا به خاک ایران بگذارند و در مقابل، ایرانی‌ها برای سفر به چه نقاطی از ارائه روادید معافند.

نگاهی به تاریخچه پاسپورت و ویزا در ایران

به نظر می‌رسد استفاده از گذرنامه پدیده نوینی نیست. یکی از اولین اشاره‌ها به کاغذهایی که به عنوان گذرنامه استفاده شده است به ۴۵۰ سال پیش از میلاد مسیح برمی‌گردد که در کتاب مقدس یهودیان ثبت شده است. بر حسب آن چه در کتاب مقدس عبری در این دوران نگاشته شده، اولین اجازه نامه به نحیما (یکی از مقامات دولتی) برای سفر به یهودیه توسط شاه ایران (آرتاکسرکسس) داده شده است تا ضمانتی برای عبور سالم و امن نحیما از اراضی تحت سلطه دیگر فرمانروایان باشد. یعنی در اولین گذرنامه، یکی از دوطرف تمدن، ایرانی بوده است. حال این که چه کشورهایی از گذرنامه استفاده می‌کردند، خیلی معلوم نیست اما تقریبا از اواخر قرن نوزدهم بود که انگلیس برای آسان کردن سفر مسافران، گذرنامه‌ای به شکل برگه‌های کاغذی تکی ایجاد کرد.

تذکره مرور، نسل اول گذرنامه در ایران

در ایران قدیم به گذرنامه، «تَذکره مُرور» گفته می‌شد و سفر به بلاد فرنگ با همین تذکره ممکن بود. اواخر سال ۱۲۶۷، به دستور میرزا تقی‌خان امیر کبیر تذکره‌های چاپی با علامت شیر و خورشید جانشین تذکره‌های خطی شد و به همین دلیل هم مجبور شدند اداره‌ای برای صدور تذکره ایجاد کنند و در ارگ تهران «تذکره‌خانه» را تاسیس و «حاج‌میرزا جبار» ملقب به «ناظم‌المهام» را برای سرپرستی آن جا انتخاب کردند. «ارنست اورسول» جهانگرد اروپایی که سال ۱۲۹۹ خورشیدی (۱۸۸۲ میلادی) از طریق باکو وارد ایران و انزلی می‌شود و در بازگشت، کتابی تحت عنوان «قفقاز و ایران» منتشر می‌کند، در سفرنامه خود به این تذکره‌های چاپ سنگی اشاره کرده و آن‌ها را معادل پاداروژنای روسی (به معنای گذرنامه) دانسته است. این تذکره‌ها، تسهیلاتی برای تردد بین شهری و کشوری فراهم می‌کرد. در کنسولگری‌ها نیز کسانی مسئول عرضه خدمات مربوط به تذکره بودند که به آنان ناظر و امینِ تذکره می‌گفتند. تذکره، معمولا در مرز و هنگام ورود و خروج مسافران بازدید می‌شد و امین تذکره برای هر بار عبور از مرز، مبلغی از مسافران می‌گرفت؛ متاسفانه از همان زمان هم رشوه رواج داشته است و بسیاری از امین تذکره‌ها، رشوه‌خواری و سوءاستفاده مالی می‌کردند. در دوره مشروطه هم برخی فعالان سیاسی با استفاده از تذکره‌های جعلی از کشور خارج می‌شدند.

گذرنامه هشتاد و چند ساله ایرانی

گذرنامه به صورت کنونی آن در ایران، داستانی ۸۶ساله دارد. اولین بار ۸۶سال پیش کشورمان دارای قانون گذرنامه شد و طی این مدت، صرفا یک‌بار این قانون اصلاح شده است. نخستین قانون گذرنامه در سال ۱۳۱۱ به تصویب رسید. ۴۰سال بعد یعنی در سال ۱۳۵۱ و شش سال قبل از پیروزی انقلاب اسلامی، این قانون بار دیگر مورد بازنگری قرار گرفت و تا کنون با اصلاحات و بازنگری‌های موردی با توجه به تغییر نظام حکومتی کشور، همچنان صدور گذرنامه و رتق و فتق امور مسافرت‌های خارجی شهروندان ایرانی بر اساس همان قانون مصوب ۴۶ سال پیش انجام شده است. بر اساس قانون، دارا بودن گذرنامه ایرانی به معنی داشتن تابعیت این کشور است. این سند برای شهروندان جهت مسافرت‌های خارجی صادر می‌شود و هرگونه سفری بدون داشتن گذرنامه ممنوع است.

تفاوت گذرنامه با روادید

بیایید برای عده‌ای که احتمالا تفاوت گذرنامه و روادید را نمی‌دانند، مختصری در این باره صحبت کنیم. گذرنامه یا پاسپورت مجوز خروج فرد از کشوری است که تابعیت سیاست داخلی آن کشور را دارد. گذرنامه همانند یک شناسنامه معتبر است و تابعیت و هویت دارندگان خود را تایید می‌کند. گذرنامه، تضمین کننده امنیت و حقوق مسافر در قلمرو دیگر کشورها از سوی کشور مبدا است. گذرنامه را، دولت کشوری که شما تابعیت‌ش را دارید صادر می‌کند اما ویزا یا روادید، اجازه ورود به یک کشور دیگر است که توسط کشور مقصد صادر می‌شود. در حقیقت روادید یک مهر یا برچسب است که در گذرنامه زده می‌شود و مجوز ورود شما به کشور مورد نظرتان است. گردشگران هنگام برگشت به کشور خود، گذرنامه را لازم دارند اما دیگر نیازی به روادید ندارند. برای سفر به تمام کشورهای خارجی، داشتن گذرنامه الزامی است ولی داشتن روادید بستگی به کشور مقصد دارد. ضمن این که حتی با گرفتن روادید، به طور صد در صد به کشور مقصد وارد نمی‌شوید، چرا که گرفتن ویزا تضمینی برای ورود به کشور مورد نظر نیست و افسران مهاجرت در مرزها می‌توانند از ورود مسافرانِ صاحب روادید به دلایل مختلف جلوگیری کنند.

شهروندانِ کدام کشورها بدون ویزا امکان سفر به ایران را دارند؟

شهروندانِ تعدادی از کشورهای دنیا می‌توانند بدون دریافت روادید به ایران سفر کنند. بر اساس قوانین کنسولگری ایران، اتباع کشورهای سوریه، ترکیه، لبنان، جمهوری آذربایجان، گرجستان، بولیوی و مصر بدون آن که به روادید نیاز داشته باشند، -حتی از نوع فرودگاهی- می‌توانند برای مدت زمان مشخصی به ایران سفر کنند. بر این اساس شهروندان سوریه ۹۰ روز، گرجستان ۴۵ روز، بولیوی ۳۰ روز، مصر ۲۰ روز، لبنان و جمهوری آذربایجان هر یک به مدت ۱۵ روز بدون آن که به روادید نیاز داشته باشند، می‌توانند در ایران بمانند و اگر سفر طولانی‌تری داشتند باید برای گرفتن روادید از طریق نمایندگی‌های وزارت خارجه اقدام کنند. ایران هم اکنون برای تمام کشورها غیر از ۱۰ کشور کلمبیا، سومالی، انگلیس، کانادا، آمریکا، بنگلادش، اردن، عراق، افغانستان و پاکستان امکان صدور روادید در فرودگاه را فراهم کرده است و به کشورهای زیر اجازه می‌دهد در بدو ورود به فرودگاه‌های ایران، مهر روادید را در گذرنامه خود دریافت کنند. آذربایجان - آلبانی - آلمان - اتریش - ارمنستان - ازبکستان - اسپانیا - استرالیا - اسلوانی - اسلوواک - امارات متحده عربی - اندونزی - اوکراین - ایتالیا - ایرلند - بحرین - برزیل - برونئی - بلاروس - بلژیک - بلغارستان - بوسنی و هرزگوین - پرتغال - پرو - تاجیکستان - تایلند - ترکمنستان - چین - دانمارک - فدراتیو روسیه - رومانی - ژاپن - سنگاپور - سوئد - سوئیس - سوریه - عربستان - عمان - فرانسه - فلسطین - قبرس - قرقیزستان - قطر - کرواسی - کره جنوبی - کره شمالی - کلمبیا - کوبا - کویت - گرجستان - لبنان - لوکزامبورگ - لهستان - مالزی - مجارستان - مغولستان - مکزیک - نروژ - نیوزلند - ونزوئلا - ویتنام - هلند - یوگسلاوی - یونان. همان‌طور که از این فهرست پیداست، ایران کشور خوبی برای مسافرت است و تا حد امکان قوانین ویزا را برای مردم جهان راحت و ورود را ساده کرده است.

درباره شکل‌های مختلف ویزا بیشتر بدانید

سفر کردن بدون روادید امکان فوق‌العاده برای آدم‌هایی است که بسیار سفر می‌روند بنابراین دیگر لازم نیست قبل از سفر به هر کشوری، به کنسولگری‌اش مراجعه و درخواست ویزا کنند و البته هزینه درخواست و دریافت روادید هم از فهرست هزینه‌های سفرشان برداشته می‌شود. برای ما ایرانی‌ها، در سفر به برخی کشورها، سه امکان ساده برای دریافت روادید وجود دارد.

اول؛ کشورهایی که ورود به آن‌ها نیازمند مهر روادید نیست و تنها با داشتن گذرنامه معتبر، می‌توان وارد آن کشور شد و در مدت زمان تعیین شده از طرف حکومت آن کشور که معمولا ۹۰ روز است، در آن منطقه اقامت داشت. طبیعتا بعد از گذشت این مدت باید برای دریافت ویزای دایم که می‌تواند تحصیلی، کاری یا اقامتی باشد، اقدام کرد.

دوم؛ کشورهایی که در بدو ورود، برای شما روادید صادر می‌کنند که به این نوع ویزا می‌گویند ویزای فرودگاهی و در دنیا به (visa on arrival) یا روادید در لحظه ورود معروف است؛ به این ترتیب که شما برای وارد شدن به آن کشور، نیاز به روادید دارید منتها برای دریافتش نیاز به صرف وقت و نوبت سفارت نیست و کافی است در زمان ورود به کشور مقصد، مبلغی پرداخت شود (بعضی کشورها نیاز به ارائه یک سری مدارک هم دارند) تا برچسب روادید در گذرنامه درج شود.

حالت سومی هم وجود دارد که باز هم نیاز نیست مسافر به کنسولگری کشور مقصد مراجعه کند و می‌تواند به صورت آنلاین، درخواست روادید دهد و ویزای الکترونیکی دریافت کند. جدول‌هایی که در ادامه می‌آید، فهرست کشورهایی است که ایرانی‌ها می‌توانند به این سه شکل، به آن سفر کنند و مدتِ اقامت در هر کشور بدون ویزا یا ویزاهای فرودگاهی و الکترونیک، قید شده است. هم اکنون ایرانی‌ها می‌توانند به این سه شکل، به ۴۰ کشورِ دنیا سفر کنند.

کشورهایی که ایرانی‌ها برای سفر به آن‌ها با هدف گردشگری و توریستی نیاز به روادید ندارند

ردیف	کشور	مدت اقامت
۱	ترکیه	۹۰ روز
۲	ارمنستان	۹۰ روز
۳	دومینیکا	۲۱ روز
۴	اکوادور	۹۰ روز
۵	گرجستان	۴۵ روز
۶	هائیتی	۹۰ روز
۷	مالزی	۱۴ روز
۸	ایالات فدرال میکرونزی (کشوری در بخش غربی اقیانوس آرام)	۳۰ روز
۹	نیکاراگوئه	۹۰ روز
۱۰	ونزوئلا ۱	۵ روز
۱۱	زیمباوه	۹۰ روز

کشورهایی که روادید الکترونیک و آنلاین صادر می‌کنند

ردیف	کشور
۱	آنتیگوآوباربودا
۲	جمهوری آذربایجان
۳	گابن
۴	کنیا
۵	لسوتو
۶	نیوزلند
۷	قطر
۸	رواندا
۹	سنت کیتس و نویس
۱۰	سائوتومه و پرنسیپ
۱۱	سری‌لانکا
۱۲	زامبیا

کشورهایی که روادید فرودگاهی می‌دهند

ردیف	کشور	مدت اقامت
۱	لبنان	۳۰ روز قابل تمدید به دو ماه
۲	سوریه	۹۰ روز
۳	تاجیکستان	۴۵ روز فقط از طریق فرودگاه دوشنبه
۴	تووالو	۳۰ روز
۵	اوگاندا	مشروط به درخواست آنلاین
۶	تانزانیا	۹۰ روز
۷	بولیوی	۳۰ روز
۸	تیمور شرقی	۳۰ روز
۹	توگو	۷ روز
۱۰	لائوس	۳۰ روز
۱۱	کامبوج	۳۰ روز
۱۲	ماداگاسکار	۹۰ روز
۱۳	کیپ‌ورد	۳۰ روز
۱۴	گینه‌بیسائو	۹۰ روز
۱۵	مجمع‌الجزایر قمر	۳۰ روز
۱۶	ساحل عاج	۳۰ روز
۱۷	مالدیو	۳۰ روز
۱۸	موریتانی	۳۰ روز
۱۹	موزامبیک	۳۰ روز
۲۰	نپال	۹۰ روز
۲۱	پالائو	۳۰ روز
۲۲	ساموآ	۶۰ روز
۲۳	سیشل	۹۰ روز

منابع:
سامانه امور کنسولی و ایرانیان econsulate.mfa.ir
وبسایت گذرنامه ایندکس www.passportindex.org
hamshahrionline.ir
www.isna.ir
www.asriran.com
www.eghtesadonline.com
www.kojaro.com
www.eghtesadnews.com
tourist20.org
visatak.ir

جدول سخت [شماره ۴۶۸]

طراح جدول: بیژن گورانی

افقی

۱- مهم‌ترین عامل در پراکندگی و شکل‌گیری روستاهای ایران - شرور - نوعی شیشه مقاوم در برابر گرما - گوشه‌ای در دستگاه شور ۲ - تیرانداز - دستگاه ردگیری در هواپیما - بنای دیدنی استان کرمان - چین و چروک پوست ۳ - فرایند تاثیر عواملی چون آب و باد در سنگ‌ها - کربوهیدرات - ویراستار ۴ - روشن و آشکار کردن - نیکوکاران - اثر معروف پیر کرنی، نویسنده فرانسوی - نگاه خیره ۵ - قبیله - از پیامبران بنی اسرائیل - طعام - بخشنده ۶ - گلو - تزئین صحنه نمایش - پایتخت ژاپن ۷ - روحانی یهودی - فیزیک‌دان فرانسوی قرن نوزدهم - آلت شکنجه قدیمی - مراقب و نگهبان ۸ - گیاه تالاب - درخشندگی - نوعی گچ بری در سقف - کامل شدن رشد میوه ۹ - به زودی - از درجات نیروی دریایی - موزیسین ژاپنی و خالق قطعه معروف جاده ابریشم ۱۰ - کشوری قدیمی در بین النهرین - شادباش گفتن - نوجوان بزهکار که در مرکز اصلاح و تربیت نگهداری می‌شود - میوه شب‌یلدا ۱۱ - از تقسیمات شهری - شایستگی، لیاقت - کامپیوتر قابل حمل - پیشوند فعل مضارع.

عمودی

۱ - آسان گیری - یوسف گم گشته بازآید به... غم مخور ۲ - سفره ماهی - نژاد مردم پرو ۳ - سهل انگاری - ساغر ۴ - سخن، گفتار - چراغ پیه سوز قدیمی ۵ - کشیک، نگهبانی - ترشی بادمجان ۶ - برای بیان آرزو به کار می‌رود - آبی که نمک دارد ۷ - ضمیر غایب - عبادات و کارهای نیک - بوی رطوبت ۸ - ورزشی با توپ بیضی - روزانه ۹ - ایالتی در امریکا - اقامتگاه مسافر ۱۰ - شاعر و نویسنده پرتغالی و از بانیان پست مدرنیسم - مخزن آب مسافرتی ۱۱ - نوعی ماهی استخوانی و خاردار - قد و بالا ۱۲ - همنشین برهمن - ماوراءالنهر ۱۳ - طرز عمل - گوش فرا دادن ۱۴ - در خانه صاحبش شیر است - شیره مخصوص گیاهان - هواپیمای سریع ۱۵ - از اسباب توزین - مکعب ۱۶ - ژانری سینمایی - جشن پاییزی فنلاندی‌ها ۱۷ - ابزار اضافه قابل تعویض - شاخه نورسته ۱۸ - فاقد جذابیت - ملخ دریایی ۱۹ - اهل مرو - سرسبز و خرم ۲۰ - محله سیاه پوست نشین نیویورک - شاعر دربار سلطان سنجر.

حل جدول شماره ۴۶۷

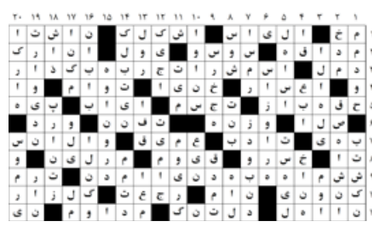

جدول متوسط [شماره ۷۲۵۸]

طراح جدول: مجید شادروح

افقی

۱- دیگر - پشیمانی - مشهور ۲ - برملا - ذوق و استعداد - صحرا - همیشگی ۳ - شوخ - آغاز - معتقد - زنگ ۴ - از حروف ندا - عدل - آخرین نازی - تیر پیکان دار - لحظه - چه وقت ۵ - خالص - از درختان جنگلی - ناخوش - خروشان ۶ - گوسفند ماده - رسول - ویتامین جدولی - درس ناخوانده - خاطر ۷ - کتف - چارقد - تور - وسط ۸ - از برونته‌ها - آخرین توان - درون - برجستگی لاستیک - تزویر - قدم یکپا ۹ - خوب - ترانه - ساییده نشده - لطیف ۱۰ - ستاره - شهر صنعتی - ابهت - ثروتمند ۱۱ - از زیر مجموعه‌های دولت - افراد زیرک - استارت قدیمی

عمودی

۱ - درجه‌ای در ارتش - لباس زنانه ۲ - شالوده - اسب چاپار - احتیاج ۳ - زادگاه نیما - افزون - مزد ۴ - یک دور بازی - شوکت - واحد سطح ۵ - ایستگاه قطار - مردم ۶ - بهانه جویی - بذر - گوسفند جنگی ۷ - دروازه - وقت استراحت - کودتا ۸ - نظر - مساوی عامیانه - نوبت بازی ۹ - حسابدار - رها - رود ناشنوا ۱۰ - خالی - مساوی ۱۱ - پرستاری - از شهرهای آذربایجان شرقی ۱۲ - تردید - حرف همراهی - قلب قرآن کریم ۱۳ - خواب - بینش - از حالت‌های ماده ۱۴ - پیامبر صبور - باب روز - عمارت ۱۵ - سرسبز - سرزمین - نفس خسته ۱۶ - اسم - سلاح کاشتنی ۱۷ - سرفوتبالی - حلقوم - کنجد کوبیده ۱۸ - خوشحال - قوت لایموت - اسباب منزل ۱۹ - ستون خیمه - عقاب سیاه - رفوزه ۲۰ - سمینار - بازی پایانی

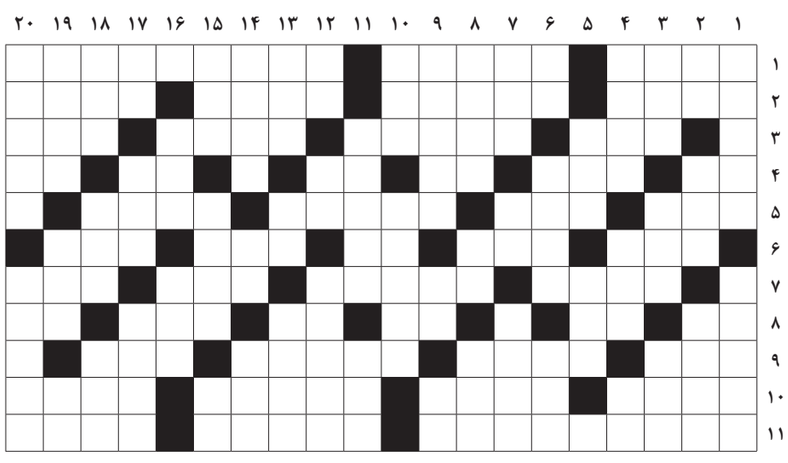

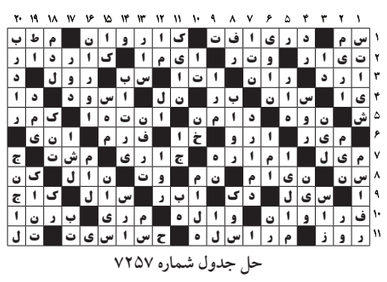

حل جدول شماره ۷۲۵۷